



Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

De Vereniging in beeld - 2014

JAAROVERZICHT VNG





Aa en Hunze Aalborg Aalsmeer Aalten Achtkarspelen Alblasserdam Albrandswaard Alkmaar Almelo Almere Alphen aan
den Rijn Alphen-Chaam Ameland Amersfoort Amstelveen Amsterdam Apeldoorn Appingedam Arnhem Assen Asten Baarle-
Nassau Baarn Barendrecht Barneveld Bedum Beek Beemster Beesel Bellingwedde Bergambacht Bergeijk Bergen (L.) Bergen
(NH.) Bergen op Zoom Berkelland Bernheze Bernisse Best Beuningen Beverwijk Binnenmaas Bladel Blaricum Bloemendaal
Bodegraven-Reeuwijk Boekel Borger-Odoorn Borne Borsele Boxmeer Boxtel Breda Brielle Bronckhorst Brummen Brunssum
Bunnik Bunschoten Buren Bussum Capelle aan den IJssel Castricum Coevorden Cranendonck Cromstrijen Cuijk Culemborg
Dalfsen Dantumadiel De Bilt De Marne De Ronde Venen De Wolden Delft Delfzijl Den Helder Deurne Deventer Diemen
Dinkelland Doesburg Doetinchem Dongen Dongeradeel Dordrecht Drechterland Drimmelen Dronten Druten Duiven Echt-
Susteren Edam-Volendam Ede Eemnes Eemsmond Eersel Eijsden-Margraten Eindhoven Eiburg Emmen Enkhuzen Enschede
Epe Ermelo Etten-Leur Ferwerderadiel Franekeradeel De Friese Meren Geertruidenberg Geldermalsen Geldrop-Mierlo Gemert-
Bakel Gennep Giessenlanden Gilze en Rijen Goeree-Overflakkee Goes Goirle Gorinchem Gouda Graft-De Rijk Grave Groesbeek
Groningen Grootegast Gulpen-Wittem Haaksbergen Haaren Haarlem Haarlemmerliede en Spaarnwoude Haarlemmermeer
Halderberge Hardenberg Harderwijk Hardinxveld-Giessendam Haren Harlingen Hatterem Heemskerk Heemstede Heerde
Heerenveen Heerhugowaard Heerlen Heeze-Leende Heiloo Hellendoorn Hellevoetsluis Helmond Hendrik-Ido-Ambacht
Hengelo het Bildt Heumen Heusden Hillegom Hilvarenbeek Hilversum Hof van Twente Hollands Kroon Hoogeveen Hoogezand-
Sappemeer Hoorn Horst aan de Maas Houten Huizen Hulst IJsselstein Kaag en Braassem Kampen Kapelle Katwijk Kerkrade
Koggenland Kollumerland en Nieuwkruisland Korendijk Krimpen aan den IJssel Laarbeek Landerd Landgraaf Landsmeer
Langedijk Lansingerland Laren Leek Leerdam Leeuwarden Leeuwarderadeel Leiden Leiderdorp Leidschendam-Voorburg
Lelystad Leudal Leusden Lingewaal Lingewaard Lisse Littenseradiel Lochem Loon op Zand Lopik Loppersum Losser Maasdonk
Maasdriel Maasgouw Maassluis Maastricht Marum Medemblik Meerssen Menameradiel Menterwolde Meppel Middelburg
Midden-Delfland Midden-Drenthe Mill en Sint Hubert Millingen aan de Rijn Moerdijk Molenwaard Montferland Montfoort
Mook en Middelaar Muiden Naarden Neder-Betuwe Nederlek Nederweert Neerijnen Nieuwegein Nieuwkoop Nijkerk
Nijmegen Noord-Beveland Noordenveld Noordoostpolder Noordwijk Noordwijkerhout Nuenen, Gerwen en Nederwetten
Nunspeet Nuth Oegstgeest Oirschot Oisterwijk Oldambt Oldebroek Oldenzaal Olst-Wijhe Ommen Onderbanken Oost Gelre
Oosterhout Ooststellingwerf Oostzaan Opmeer Opsterland Oss Oud-Beijerland Oude IJsselstreek Ouder-Amstel Ouderkerk
Oudewater Overbetuwe Papendrecht Peel en Maas Pekela Pijnacker-Nootdorp Purmerend Putten Raalte Reimerswaal Renkum
Renswoude Reusel-De Mierden Rheden Rhenen Ridderkerk Rijnwaarden Rijssen-Holten Rijswijk Roerdalen Roermond
Roosendaal Rotterdam Rozendaal Rucphen Schagen Schermer Scherpenzeel Schiedam Schiermonnikoog Schijndel Schinnen
Schoonhoven Schouwen-Duiveland 's-Gravenhage 's-Hertogenbosch Simpelveld Sint Anthonis Sint-Michielsgestel Sint-
Oedenrode Sittard-Geleen Sliedrecht Slochteren Sluis Smalingerland Soest Someren Son en Breugel Spijkenisse Stadskanaal
Staphorst Stede Broec Steenbergen Steenwijkerland Stein Stichtse Vecht Strijen Sudwest Fryslân Ten Boer Terneuzen
Terschelling Texel Teylingen Tholen Tiel Tilburg Tubbergen Twenterand Tynaarlo Tytsjerksteradiel Ubbergen Uden Uitgeest
Uithoorn Urk Utrecht Utrechtse Heuvelrug Vaals Valkenburg aan de Geul Valkenswaard Veendam Veenendaal Veere Veghel
Veldhoven Velsen Venlo Venray Vianen Vlaardingen Vlagtwedde Vlieland Vlissingen Vlist Voerendaal Voorschoten Voorst
Vught Waalre Waalwijk Waddinxveen Wageningen Wassenaar Waterland Weert Weesp Werkendam West Maas en Waal
Westerveld Westervoort Westland Weststellingwerf Westvoorne Wierden Wijchen Wijdemeren Wijk bij Duurstede Winsum
Winterswijk Woensdrecht Woerden Wormerland Woudenberg Woudrichem Zaanstad Zaltbommel Zandvoort Zederik Zeevang
Zeevolde Zeist Zevenaar Zoetermeer Zoeterwoude Zuidhorn Zuidplas Zundert Zutphen Zwartewaterland Zwijndrecht Zwolle

HOOFDSTUK 1

2014: we gaan meer voor elkaar betekenen

Zelden hebben gemeenten zó in de belangstelling gestaan als in 2014, het jaar waarin de decentralisaties meer en meer vorm kregen. De politiek, de Rijksoverheid, de media maar ook het lokale bestuur en de inwoners zelf zijn in het voorbije jaar op een andere manier gaan kijken naar de gemeente. Iedereen wist al snel: de overheveling van taken in het sociale domein van Rijk naar gemeenten is veel meer dan louter een administratieve aangelegenheid, hoe ingewikkeld dat op zich al is. In 2014 is de basis gelegd om het voortaan fundamenteel anders te gaan doen: samen.

Feit is dat de gemeente er vanaf 1 januari 2015 niet meer alleen is voor de dienstverlening vanuit de overheid maar vooral bestuurlijk een grotere verantwoordelijkheid heeft gekregen. Belangrijke taken worden immers niet langer centraal vanuit Den Haag geregeld maar decentraal in de eigen gemeenten die daardoor als eerste overheid een bepalende rol krijgt. Dit vraagt om een krachtige lokale overheid met een sterk samenspel tussen de gekozen gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders, gesteund door een goed en efficiënt werkend ambtelijk apparaat.

Maar het gaat verder. Het lokale bestuur zal zich niet langer binnen de muren van het gemeentehuis of stadhuis afspelen. Ook in de relatie tot haar burgers, bedrijven en instellingen verandert de rol van de gemeente. De 'participatiesamenleving' is geen leeg modewoord. Het is hét antwoord op de vraagstukken die er zijn in deze complexe maatschappij. Vraagstukken die niet langer beleidsverkoerd opgelost kunnen worden, maar alleen samen met anderen: inwoners, bedrijven, instellingen en maatschappelijke organisaties.

Nu de gemeente aan zet is, ligt hier een unieke kans. De ervaringen in 2014 leren ons dat de verschuiving van centraal naar decentraal naadloos past in deze tijd, maar soms wel nog in randvoorwaardelijke zin dient te worden bevochten. In 2014 maakte de gemeente zich op voor de toekomst: eerst de burger, dan de eerste overheid.

Als gemeenten samen hebben we in 2014 hard gewerkt op tal van gebieden: niet alleen in de voorbereiding op de decentralisaties in het sociale domein, maar ook op thema's zoals wonen, energie, economie, veiligheid, en burgerparticipatie. Door belangenbehartiging, praktische dienstverlening,



kennisdeling, visievorming en vooral door verbindingen te leggen hebben we gemeenten op al deze thema's sterker op de kaart gezet. Ondersteund door het VNG-bureau.

2014 was ook een turbulent jaar voor de Vereniging zelf; de verkiezingen zorgden voor een geheel nieuwe invulling van 228 functies in het bestuur en de commissies van de VNG. De commissie onder leiding van burgemeester Peter Noordanus zorgde voor een gedegen selectieproces voor deze functies, waarbij vooral de inhoudelijke kwaliteit voor de selectie het uitgangspunt was. Het VNG-bureau heeft in 2014 voorbereidingen getroffen om als vijf organisatieonderdelen (VNG, KING, VNG International, VNG Verzekeringen en Congres- en Studiecentrum VNG) meer geïntegreerd te werken. Breng de uitvoeringspraktijk naar Den Haag en geef collectief vorm aan lokale uitvoeringsvraagstukken is daarbij de leidraad van het handelen. Met waar dat relevant is een wetenschappelijke functie om beleid en uitvoering goed met elkaar te verbinden.

In deze publicatie kijken we op hoofdlijnen naar de verenigingsactiviteiten van afgelopen jaar. We gaan meer voor elkaar betekenen: als gemeenten naar inwoners, als gemeenten met samenwerkings- en andere partijen en ook als gemeenten onderling, onder meer in VNG-verband.

Namens het bestuur van de VNG

Annemarie Jorritsma

HOOFDSTUK 2

De drie decentralisaties: Jeugdzorg, Wmo en Participatie



De Gemeente
We gaan meer voor elkaar betekenen

“De decentralisatie van taken in het sociale domein naar gemeenten betekent feitelijk het ingrijpend herinrichten van verhoudingen in een druk bevolkte en dus onvermijdelijk ingewikkelde en dynamische arena.”

Wim van de Donk, Raad voor het Openbaar Bestuur.



Belangenbehartiging en implementeren hand in hand

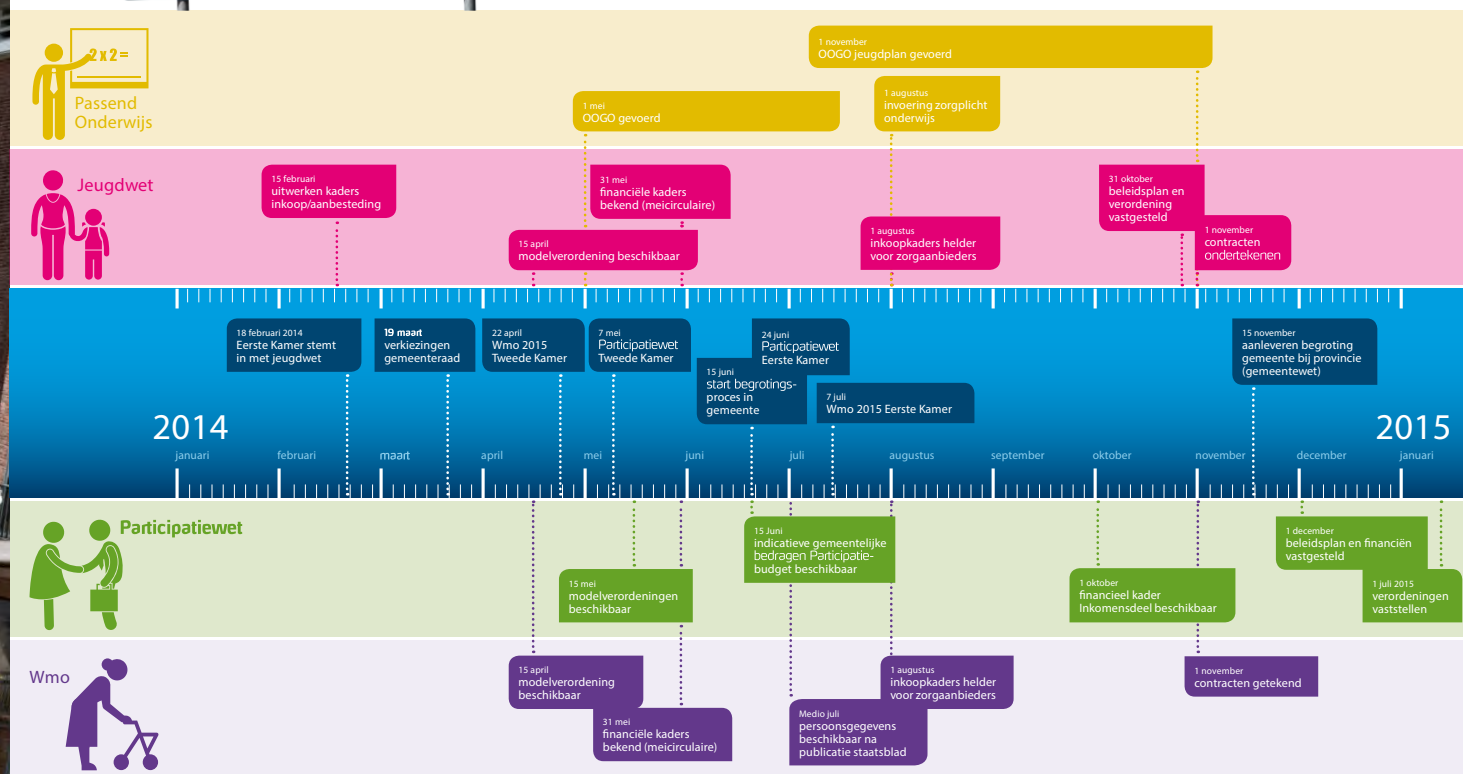
In 2014 hebben gemeenten hard gewerkt op lokaal niveau, regionaal niveau én in VNG-verband om de overheveling van taken in het sociaal domein per 1 januari 2015 van het Rijk naar de gemeente in goede banen te leiden. Het was een enorme operatie waarbij de VNG het accent heeft gelegd op het scheppen van de juiste randvoorwaarden om een goede overdracht mogelijk te maken. Dat vroeg om het creëren van een eenduidig standpunt vanuit de 403 gemeenten en om het voortdurend benadrukken in bestuurlijk overleg, Kamerdebatten en media dat de decentralisatie een overdracht van taken en verantwoordelijkheden, en daarmee loslaten van het Rijk, betekende.

Voor de overdracht zelf was het belangrijk om de huidige front- en backoffice tijdig in te richten. Al voor de besluitvorming een feit was, is gewerkt aan voorbereidingen voor implementatie om toch op tijd voor de nieuwe taken gereed te zijn. Van gegevensknooppunten tot toegang tot hulpverleners. Van het verkrijgen van de juiste doelgroepgegevens, het organiseren van de inkoop van zorg tot aan het bieden van Q&A's voor de KCC's. Belangenbehartiging en voorbereiding op implementatie verliepen parallel. En ondertussen kregen de transitie breed aandacht in de media.



Decentralisaties Sociaal Domein

We gaan meer voor elkaar betekenen



In bovenstaande tabel zijn op hoofdlijn de mijlpalen voor de transitie van de decentralisaties weergegeven.

Interview met Mariëtte van Leeuwen

2014 was het jaar van de voorbereiding op de decentralisatie van taken van het Rijk naar gemeenten. De voorbereiding bestond verreweg het grootste deel van het jaar uit lobbyactiviteiten om te komen tot werkbare randvoorwaarden voor de overdracht. Daar zijn we voor een groot deel in geslaagd. Maar we hadden dingen ook beter kunnen doen. De lobby van de zorgverzekeraars lijkt krachtiger dan de gemeentelijke lobby als je dit weegt in eindresultaatstermen. Deels heeft dat ook te maken met dat we als gemeenten belangen op één lijn moeten krijgen om een krachtige vuist te kunnen maken. Met in 2014 403 gemeenten is dat een uitdaging op zichzelf.



Mariëtte van Leeuwen, voorzitter VNG-commissie Gezondheid en Welzijn en bestuurslid VNG

Ik ben in juni begonnen als voorzitter van de commissie Gezondheid en Welzijn. In recordtijd heb ik mij met hulp van het VNG-bureau de materie eigen gemaakt. Daarbij merkte ik niet alleen een grote deskundigheid vanuit het VNG-bureau, ook een dienstverlenende attitude om mij te helpen mijn rol goed te kunnen oppakken. Dat was prettig, want de bestuurlijke overleggen met het Rijk gingen gewoon door, gemeenteverkiezingen of niet. Wat mij is opgevallen in deze bestuurlijke overleggen was dat er werd gewerkt aan het creëren van een bestuurlijke vertrouwensbasis, maar dat tijdens het proces door het Rijk de spelregels nog al eens werden veranderd. Denk bijvoorbeeld aan de groep van 14.000 mensen die uiteindelijk toch weer in de WLZ terecht kwamen. Budgetten die voortdurend

Uitvoering centraal

- Meer dan 100 bijeenkomsten in het land, ruim 10.000 bezoekers.
- Specifiek: Raad op Zaterdag en informatiemiddelen voor raadsleden.
- Vele fora, werkoverleggen en informatiemiddelen
- Voorbeelden uit de kennisbank actief verspreid.
- Gegevensknooppunten, declaratie en facturatie Wmo en Jeugd en andere landelijke voorzieningen.
- OTD voor uw vragen.

op andere leest geschoeid waren. En verantwoordelijkheden die heen en weer werden geschoven. De kern van de decentralisatiebeweging, het verleggen van verantwoordelijkheid naar lokaal niveau, werd vaak wel met de mond beleden, maar in de praktijk lang niet altijd uitgevoerd. De behoefte om vanuit het Rijk centraal sturing te geven was en is nog steeds groot, mede als gevolg van de politiek die de decentralisaties tot aan individuele gevallen volgt. Alertheid, proactiviteit en gemeenschappelijkheid waren dan ook kernwoorden in het lobbytraject. Daar waar we dit konden borgen zijn we krachtig geweest.

Gemeenten hebben heel hard gewerkt om alles op tijd klaar te hebben. De VNG heeft een actieve rol gespeeld in het ontwikkelen van ondersteunende beleidsproducten en heeft ingezet op het vormen en verbinden van allerlei netwerken ten behoeve van kennisdeling.



Beleidsondersteuning, onder meer:

- [De Model-Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ](#) (Word, 125 KB)
- [De Modelverordening Re-integratie Participatiewet](#) (Word, 102 KB)
- [De Modelverordening cliëntenparticipatie Participatiewet](#) (Word, 49 KB)
- [De Modelverordening individuele inkomenstoeslag](#) (Word, 47 KB)
- [De Modelverordening loonkostensubsidie Participatiewet](#) (Word, 42 KB)
- [Handreiking Modelverordening Participatiewet Deel: Wet maatregelen WWB](#) (pdf, 770 KB)
ondersteunt bij de voorbereiding op, het maken en het aanpassen van gemeentelijk beleid in verband met de inwerkingtreding van de Wet maatregelen WWB.
- [Handreiking Modelverordening Participatiewet Deel: Participatiewet](#) (pdf, 648 KB)
- 8 Wmo-raamcontracten, 80 Jeugdzaamcontracten
- [Modelverordening jeugdhulp](#)
- [Modelverordening en modelbesluit Wmo 2015](#)

Doel was voorkomen dat overal het wiel opnieuw werd uitgevonden, maar juist het activeren van een vliegwielfunctie. Daarnaast heeft de VNG voor alle gemeenten op een aantal aspecten een inkoopfunctie vervuld, bijvoorbeeld rondom de Doventolk-functie en de Kindertelefoon. Verder was het echt noodzakelijk om een aantal voorzieningen landelijk te organiseren. Denk aan programma's als VISD en CORV, die erop gericht waren om informatievoorziening en gegevens goed met elkaar en met andere partijen in de keten te kunnen delen. Randvoorwaarden om als gemeenten de nieuwe taken uit te kunnen voeren.



Nieuwe samenwerking met tal van nieuwe partijen, waaronder jeugdzorgpartijen

2020 'Talenten van kinderen komen tot ontplooiing. Ook als ze een achterstand hebben of een beperking. Gemeenten, scholen en zorgaanbieders staan daar samen garant voor. Iedereen plukt de vruchten van de gezamenlijke inspanningen. Er is zorg op maat, specialistisch als het moet, maatschappelijk als het kan. En daarmee is er minder jeugdcriminaliteit, misbruik, jeugdwerkloosheid en schooluitval, en meer participatie van jongeren in de samenleving.' Frank Candel, uit 'Dromen delen'.

Wat me echt is opgevallen in verhalen en bijvoorbeeld in mijn eigen gemeente, Zoetermeer, was de enorme energie die in gemeenten ontstond om alles op tijd af te hebben. Allerlei typen medewerkers hebben zich op alle niveaus een slag in de rondte gewerkt, binnen en buiten werkuren, met één doel voor ogen, op tijd klaar zijn voor inwoners per 1 januari 2015. Dat op de toppen lopen van

Landelijke voorzieningen, waaronder

- Gegevensknooppunt
- Declaratie en facturatie
- Kindertelefoon
- Doventolk
- AMHK, Veilig Thuis
- Anonieme hulp op afstand
- Knooppunt huwelijksdwang en achterlating



het kunnen, heeft tot een zeer grote saamhorigheid geleid. Ik denk dat we daarin allemaal goed zijn geslaagd. De deskundigheid die vanuit de VNG kwam was daarbij een extra ondersteuning.

2015 is het jaar van de transformatie. Het echt anders doen met elkaar. Ook daar speelt de VNG een belangrijke rol. We hebben nog een aantal aandachtspunten die in de transitiefase nog niet goed geregeld zijn en dat vraagt om een goede lobby

Stapelingsmonitor

Van veertig regelingen in het sociale domein is gekken hoeveel huishoudens hiervan gebruikmaken. Denk bijvoorbeeld aan Wmo, WIA, Ambulante jeugdzorg, AWBZ persoonlijke verzorging en bijzondere bijstand. Om de stapeling van regelingen binnen één huishouden goed inzichtelijk te maken, zijn de regelingen samengevoegd tot vijf groepen. De Stapelingsmonitor maakt onderscheid in regelingen voor arbeidsparticipatie, inkomensondersteuning, onderwijs, welzijn en zorg, en jeugdzorg. De Stapelingsmonitor is tijdens het congres in 2014 aan alle gemeenten op maat aangeboden.



Ingezoomd op OTD

Met circa 150 externe experts ondersteunde het OndersteuningsTeam Decentralisaties (OTD) gemeenten bij het voorbereiden en uitvoeren van de decentralisaties. Deze ondersteuning bestond voor een belangrijk deel uit het beantwoorden van vragen en het leveren van maatwerkondersteuning ter plaatse.

In de periode juni - december 2014 zijn in totaal circa 1.250 vragen rechtstreeks aan het OTD (telefonisch of via otd@vng.nl) gesteld.

Het totale aantal verzoeken waarvoor maatwerkondersteuning uit de OTD Expertpool is ingezet, is in 2014 uitgekomen op 211. Uit een enquête onder gemeenten (oktober 2014) beoordeelde 65% van de respondenten de ondersteuning als goed of zeer goed. Het OTD blijkt een duidelijk aanspreekpunt te zijn voor gemeenten, er wordt snel en goed antwoord op hun vragen gegeven en de inzet van de expertpool werd snel, flexibel, deskundig en doelgericht genoemd.

Voor ondersteuning kunnen gemeenten tot 30 juni 2015 opnieuw bij het OTD terecht.

voor een aantal herstelwerkzaamheden. Daarnaast is het van belang dat we met elkaar kennis blijven delen en leren van elkaar hoe we het echt anders kunnen doen. Want dat is de uitdaging waar we als gemeenten samen voor staan.

HOOFDSTUK 3

Gemeenten en andere thema's

Ondanks de aandacht die de drie decentralisaties van elke gemeente vroegen, en dus ook van de VNG, is er ook werk verzet op andere thema's zoals de Omgevingswet, wonen, de rol van Europa, de agenda Stad, energie en veiligheid. Hieronder een bloemlezing.

Novelle Herziening Woningwet

Op 11 december 2014 ging de Tweede Kamer akkoord met de Novelle Herziening Woningwet. De lobby vanuit de VNG, de G4, de G32 en individuele gemeenten heeft geleid tot een gedragen Novelle.

De Novelle Herziening Woningwet omschrijft nauwkeurig de taken van de woningcorporaties, versterkt de positie van gemeenten en huurders; en biedt een helder kader voor het maken van afspraken tussen de verschillende partijen. Dit zijn bijvoorbeeld afspraken over de ontwikkeling van de woningvoorraad (ook verkoop en liberalisatie), betaalbaarheid, kwaliteit en duurzaamheid van de woningvoorraad en investeringen in leefbaarheid en maatschappelijk vastgoed. Daarnaast krijgen huurders en gemeenten inzicht in de vermogenspositie en de investeringscapaciteit van de corporaties. De Novelle gaat nu samen met het wetsvoorstel Herzieningswet naar de Eerste Kamer. De Eerste Kamer zal het wetsvoorstel in het voorjaar van 2015 behandelen. De nieuwe wet kan daarmee per 1 juli 2015 in werking treden.



Omgevingswet

Gemeenten, burgers en bedrijven lopen tegen diverse knelpunten aan in het huidige omgevingsrecht. Tientallen wetten en regelingen leiden tot trage, dure en onvoorspelbare procedures bij gebiedsontwikkeling. Het kabinet erkent dat er problemen zijn en wil knelpunten in rijksregelgeving oplossen met de nieuwe Omgevingswet. In de nieuwe wet wordt een groot aantal wetten uit het omgevingsrecht samengevoegd, waaronder de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Wet milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Crisis- en herstelwet (Chw) en de Waterwet. Ook het Bouwbesluit en delen van de erfgoedwetgeving gaan in de nieuwe wet op of worden daarmee gelijkgetrokken. Naast de samenvoeging op wetsniveau wordt ook het huidige aantal AMvB's (algemene maatregelen van bestuur) in het fysieke domein teruggebracht van 117 tot vier.

De Omgevingswet heeft een grote impact op het werk van gemeenten. Regels worden gebundeld en vereenvoudigd. De verschillende bestemmingsplannen in een gemeente worden allemaal vervangen door één omgevingsplan voor het hele gebied. Door regionale verschillen bestaat er geen blauwdruk voor de implementatie van de Omgevingswet. Als iemand in 2018 iets wil veranderen in het fysieke domein, zal het in ieder geval anders gaan dan nu. Gemeenten verlenen straks niet meer lineair een vergunning op basis van hun bestemmingsplan, maar kijken samen met inwoners, recreanten, bedrijven, belangenorganisaties, partners en buurgemeenten of het plan past. De gemeente is hierin de regisseur die de samenhang bewaakt.

De wet zal op zijn vroegst in 2018 mét onderliggende regelgeving in werking kunnen treden. De inzet van de VNG in 2014 heeft zich met name gericht op de Omgevingswet zelf, op de voorbereiding van de AMvB's en de implementatie. Nu de wet bij de Tweede Kamer ligt, verschuift de focus meer naar de AMvB's, naar belangenbehartiging bij de implementatie (o.a. ICT en financiën) en naar steun aan gemeenten bij hun nieuwe rol tijdens de implementatie zelf.

Ondersteuningsprogramma Energie

In 2014 heeft de VNG een lokale en regionale ondersteuningsstructuur rond energie opgezet zoals afgesproken in het SER Energieakkoord. De belangrijkste thema's binnen het VNG-Ondersteuningsprogramma Energie zijn:

- verduurzaming gebouwde omgeving (met name bij de particuliere woningeigenaar);
- energiebesparing bij bedrijven;
- duurzame (decentrale) energieopwekking;
- verduurzaming huursector en maatschappelijk vastgoed (waaronder scholen).

Veel gemeenten zijn al actief met energiebesparing en bezig met concrete duurzame energieprojecten op lokaal en regionaal niveau. Het programmateam Energie ondersteunt de gemeenten door het versterken en uitbouwen van netwerken gericht op het delen van aanwezige kennis, expertise en ervaring. Er bestaat een stevige link met netwerken en organisaties buiten de VNG (zowel landelijk als regionaal) en met betrokken ministeries zodat de belangen van gemeenten effectief worden behartigd en belemmeringen richting ministeries en politiek weggenomen kunnen worden. Het programmateam Energie werkt hierbij intensief samen met de portefeuillehouders Energie vanuit de VNG-commissie Milieu, Energie en Mobiliteit.

Een belangrijke uitdaging is om de bestuurlijke betrokkenheid te vergroten met concrete projecten waar gemeenten bij kunnen aansluiten. Voor het deelprogramma Gebouwde Omgeving vormen betrokken regiocoördinatoren hierin een onmisbare schakel. Met succes: inmiddels doen alle gemeenten mee.



Met subsidiegeld vanuit het ministerie van BZK ondersteunt de VNG gemeenten in de vorming van regionale allianties en Energieloketten. Er werden roadshows gehouden die bestuurlijke aandacht en prioritering van gemeenten vroegen voor stimulering, toezicht en handhaving van energiebesparing bij bedrijven. De VNG heeft voor de ondersteuning van gemeenten en hun omgevingsdiensten een subsidie van 3 miljoen euro aangevraagd bij het ministerie van IenM. Regio's die een integrale energiebesparingsaanpak voor bedrijven willen ontwikkelen en hierbij ondersteuning wensen, kunnen hiervoor tot en met 31 maart 2015 plannen indienen bij de VNG.

Voor de huursector heeft het programmateam een constructief overleg opgezet met belangrijke partners zoals Aedes en de Woonbond. Belangrijk aandachtspunt ook hier is om het thema energiebesparing op de bestuurlijke agenda's te krijgen en te houden en te voorkomen dat deze ondergesneeuwd raken door thema's die bestuurders soms urgenter vinden, zoals betaalbaarheid en armoedebeleid. Concreet wordt gewerkt aan de ondersteuning van gemeenten bij het maken van lokale prestatieafspraken met woningbouwcorporaties en huurdersorganisaties over verduurzaming van de sociale woningvoorraad. Op 4 november 2014 is de Green Deal Verduurzaming Scholen ondertekend door vier ministeries, de PO-Raad, de VO-raad, het Klimaatverbond, Ruimte OK en de VNG. Doel hiervan is om gemeentelijke opdrachtgevers voldoende kennis en inzicht en daarmee handelingsperspectief te bieden om duurzame schoolgebouwen te realiseren. Daarnaast wordt gewerkt aan een palet van navolgbare (aanbestedings)aanpakken voor verduurzaming maatschappelijk vastgoed.

VTH-wet

De commissie-Wolfson heeft in 2014 op verzoek van de VNG onderzoek gedaan naar de RUD's (Regionale Uitvoeringsdiensten) en de toekomst van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In haar eindrapport 'Vertrouwen, Tempo en Helderheid' concludeert de commissie dat provincies het bevoegd gezag moeten worden voor alle bedrijven met een risico op zware ongevallen, de zogenaamde BRZO-bedrijven. Nu vallen de meeste van deze bedrijven onder de verantwoordelijkheid van de provincie en een deel onder die van de gemeente. Dat zorgt voor onduidelijkheid.

De commissie-Wolfson ziet in het huidige VTH-wetsvoorstel een toenemende bemoeienis vanuit het Rijk op de RUD's. In feite zou niet langer sprake zijn van verlengd lokaal bestuur, maar zouden de RUD's uitvoeringsloketten worden van de Rijksoverheid. Bepalingen over kwaliteit, organisatievorm en informatie moeten beperkt blijven tot de BRZO-bedrijven, stelt de commissie. Er kunnen bij dit VTH-wetsvoorstel ook lessen worden getrokken voor de decentralisaties in het sociaal domein. De commissie ziet al vormen ontstaan van recentralisatie, zoals verplichte vormen van samenwerking en detailbemoeienis met de uitvoering. Haar conclusie: 'Als overheden taken aan elkaar overdragen, is het zaak de structuur van het openbaar bestuur in het vizier te houden om bijvoorbeeld te voorkomen dat de een de beleidsvrijheid van de ander onnodig beperkt.' In mei van dit jaar trok prof. mr. dr. Elzinga die conclusie ook al.

Het rapport van de commissie-Wolfson heeft ertoe geleid dat het wetsvoorstel is aangepast. Strekking: voor de BRZO-bedrijven is de provincie het bevoegd gezag en de gemeente definieert zelf de kwaliteitscriteria. Het VNG-bestuur onderschrijft de conclusies van de commissie-Wolfson en gaat, in overleg met de gemeenten, aan de slag met de aanbevelingen. Zo is de staatssecretaris van IenM verzocht op korte termijn bestuurlijk overleg te voeren met VNG en IPO over de aanbevelingen van de commissie-Wolfson in de context van het wetsvoorstel VTH dat bij de Tweede Kamer ligt.



Radicalisering

Eind 2014 presenteerde het Rijk zijn actieplan tegen gewelddadig jihadisme en radicalisering, een onderwerp dat volop leeft bij gemeenten. De VNG ervaart het actieplan als repressief terwijl gemeenten met name een rol op het preventieve vlak hebben. Bovendien moet de focus niet beperkt worden tot een aantal gemeenten waar de problematiek het hoogst is, maar moeten alle gemeenten met hun vragen goed terecht kunnen. Deze boodschap is steeds waar mogelijk voor het voetlicht gebracht bij de rijkspartners. Daarnaast is vanuit de VNG een laagdrempelig e-mailloket (radicalisering@vng.nl of tel. 070 751 5050) ingericht voor gemeenten waar zij met niet-spoedeisende vragen terecht kunnen. Ook in 2015 blijft dit thema hoog op de agenda staan. We zullen expertmeetings en bestuurlijke bijeenkomsten organiseren en handreikingen leveren om gemeenten te ondersteunen in hun lokale aanpak van radicalisering.

BOA en PV vergoeding

Begin 2014 presenteerde de VNG het ontwikkelde modeluniform voor de BOA (Buitengewoon Opsporingsambtenaar). Passend in de gemeentelijke visie op de BOA zorgt dit modeluniform voor betere herkenbaarheid op straat van de BOA openbare ruimte. Een groeiend aantal gemeenten maakt gebruik van dit modeluniform. Daarnaast is een groot aantal wensen van gemeenten voor uitbreiding van bevoegdheden van de BOA openbare ruimte overgenomen. Denk daarbij aan verkeerd aangemeerde boten, zwerfvuil rondom horecapanden en het neerzetten van bedrijfsafval bij huisafval.

Eind 2014 kondigde het Rijk aan dat de Proces-Verbaal vergoedingsregeling voor gemeenten zou worden afgeschaft. Dit heeft geleid tot een intensieve bestuurlijke lobby voor het behoud van deze regeling met onder andere de G4, de G32, het bureau regioburgemeesters en de leden van de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid. Helaas is in de Kamer geen mogelijkheid gevonden om deze regeling financieel in stand te houden.





Terugkerende gedetineerden

De komst van plegers van ernstige gewelds- en zedendelicten tijdens proefverlof of na afloop van detentie veroorzaakt regelmatig maatschappelijke onrust in een gemeente. Met financiële steun van het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft de VNG een digitale kennisomgeving laten ontwikkelen voor gemeenten die met deze situatie te maken krijgen. Dit is gebeurd in het kader van het project informatievoorziening Bestuurlijke Informatie Justitiabelen (BIJ). Doel van BIJ is het verbeteren van de informatiepositie van de burgemeester en daarmee het handelingsperspectief van het openbaar bestuur. Het gaat erom dat burgemeesters tijdig worden geïnformeerd over de aanstaande terugkeer in de gemeente van (bepaalde categorieën) ex-gedetineerden. Op basis daarvan kan een beoordeling gemaakt worden van eventuele dreigende verstoringen van de openbare orde en kunnen waar nodig maatregelen getroffen worden om deze te voorkomen. De digitale kennisomgeving en het Handlingskader BIJ zijn opgeleverd en blijken een groot succes te zijn. Op dit moment zijn 408 medewerkers van 251 gemeenten aangesloten die kennis en ervaringen uitwisselen over concrete situaties.

WOB

Via een zeer actieve lobby is bij de minister van BZK is het proces versneld rondom een wijziging van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Deze wijziging zorgt ervoor dat misbruik van de wettelijke mogelijkheden wordt ingeperkt, waardoor gemeenten naar verwachting veel minder tijd en middelen kwijt zijn aan de behandeling van inzageverzoeken. Daarnaast is een actieve bijdrage geleverd aan het wijzigen van de inhoud van het conceptwetsvoorstel dat de WOB beoogt te vervangen door een nieuwe wet: de Wet Open Overheid.

CAO Gemeenten

In 2013 begonnen de onderhandelingen tussen de VNG en de vakbonden over een nieuwe cao Gemeenten. De toen geldende cao liep af op 31 december 2012. De inzetbrief van de VNG voor deze cao was gebaseerd op de arbeidsvoorwaardennota die via een ledenraadpleging getoetst was bij de achterban. In het derde overleg, op 20 september 2013, schortten de bonden de onderhandelingen op. Dit deden zij omdat de VNG niet op voorhand akkoord wilde gaan met drie eisen. Hierna hebben de VNG en de vakbonden nog één verkennend gesprek gehad, op 21 februari 2014. De vakbonden schortten daarna wederom het overleg op. Nadat de vakbonden op 6 maart 2014 een ultimatum stelden met daarin elf eisen, en de VNG niet met het ultimatum akkoord ging, volgden acties. De VNG en de vakbonden openden op 30 juni het overleg en sloten op 15 juli een principeakkoord. De VNG legde dit akkoord met een positief advies (het principeakkoord cao Gemeenten loopt van 1 januari 2013 tot 1 januari 2016) ter goedkeuring aan de leden voor. De VNG kreeg 157 reacties op de ledenraadpleging. 98% van de gemeenten stemde in met het akkoord. Het bestuur van de VNG heeft op 11 september de cao Gemeenten 2013-2015 bekrachtigd.

De cao geldt voor ongeveer 165.000 gemeenteambtenaren en gaat met terugwerkende kracht in per 1 januari 2013 en loopt tot 1 januari 2016. Per 1 januari 2016 worden een individueel keuzebudget en een nieuw beloningshoofdstuk ingevoerd. Het individueel keuzebudget sluit aan bij de wens van de werknemer voor meer keuzevrijheid. Het nieuwe beloningshoofdstuk zorgt voor minder regels en zal de mobiliteit van medewerkers bevorderen. Daarnaast hebben de VNG en de bonden afgesproken om minimaal 1500 jongeren aan het werk te krijgen in de sector. Ook bieden gemeenten jongeren meer kansen om werkervaring op te doen op werkervarings- en stageplekken. Ook zijn er afspraken gemaakt over het bieden van kansen voor mensen met een arbeidsbeperking. Afgesproken werd ook om de salarissen per 1 oktober 2014 te verhogen met 1% en per 1 april 2015 met 50 euro per maand. In oktober 2014 werd een eenmalige uitkering gedaan van 350 euro.

Herziening ABP-pensioenregeling vanwege nieuwe wetgeving

In samenwerking met werkgeversvertegenwoordigers van de andere overheids- en onderwijssectoren is in 2014 met de vakcentrales onderhandeld over een aanpassing van de ABP-pensioenregeling. Het voornaamste doel was dat de regeling bleef voldoen aan de fiscale regels. Dit is gerealiseerd. Het fiscaal zuiver houden van de pensioenregeling heeft negatieve gevolgen voor werknemers voorkomen.

Groot onderhoud Gemeentefonds

In 2014 vond de eerste fase plaats van het groot onderhoud Gemeentefonds. De VNG was op hoofdlijnen akkoord met de uitkomsten, maar heeft een aantal kanttekeningen geplaatst. Zo moet onder meer goed worden gekeken naar de stapeling van herverdeeffecten met het oog op de verdeling van de middelen voor de grote decentralisaties. Ook wil de VNG spoedig starten met een meer fundamentele discussie over de financiële verhouding. In die discussie moet worden gesproken over onder andere de effecten van uitbreiding van het gemeentelijk takenpakket, de toegenomen regionale samenwerking en de samenhang tussen de verschillende verdeelmodellen. De tweede fase van het groot onderhoud loopt in 2015.

Vernieuwing BBV

In mei 2014 presenteerde de commissie vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) onder leiding van Staf Depla een advies over vernieuwing van het BBV. De commissie heeft op verzoek van de VNG in kaart heeft gebracht hoe het BBV kan worden verbeterd om de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraad te versterken en de begroting voor meer mensen toegankelijk en begrijpelijk te maken. Inmiddels worden de aanbevelingen van de commissie door de overheden gezamenlijk uitgewerkt in concrete voorstellen.

Jaarlijkse rapportage COELO

Het COELO heeft in opdracht van de VNG in 2014 het rapport 'Gemeenten in Perspectief' uitgebracht. Het COELO constateerde dat gemeenten voor een miljardenopgave staan en dat de grote financiële afhankelijkheid van het Rijk weinig andere opties open laat dan bezuinigen. Door de decentralisaties in het sociaal domein is de afhankelijkheid van het Rijk alleen maar groter geworden, terwijl gemeenten wel verantwoordelijkheid dragen voor een groter deel van de overheidsuitgaven.

In 2014 bracht het COELO ook zijn 'Atlas van de lokale lasten' uit. In 2014 met de boodschap: Stijging gemeentelijke woonlasten lager dan ooit. De cijfers lieten zien dat gemeenten in financieel moeilijke tijden zorgvuldig blijven omgaan met de lokale lasten. Zij leggen de rekening voor bezuinigingen niet bij de inwoners neer.



Verdeelmodellen

De VNG werkte in 2014 aan adviezen richting het Rijk over de nieuwe, objectieve verdeelmodellen Wmo (Begeleiding en Beschermd Wonen) en Jeugd. Bij de voorbereiding van de adviezen werden de leden door de betrokken commissies nauw betrokken, onder andere via bijeenkomsten en uitvragen. Het advies over het verdeelmodel Wmo/Begeleiding verscheen november 2014, dat over het verdeelmodel Jeugd in maart 2015. De VNG laat nieuw onderzoek doen naar het verdeelmodel Beschermd Wonen.

Financiële ruimte

Begin 2014 hield Annemarie Jorritsma op nu.nl een stevig pleidooi voor meer financiële ruimte voor gemeenten, bijvoorbeeld door een ruimer lokaal belastinggebied onder gelijktijdige verkleining van de rijksbelastingen. Dit pleidooi kreeg in de periode daarna van verschillende kanten bijval. Op Prinsjesdag maakte het kabinet bekend de mogelijkheden voor een verschuiving van belastingen naar gemeenten te willen onderzoeken.

VPB

De invoering van de vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheids-ondernemingen per 1 januari 2016 heeft voor lokale overheden en hun verbonden partijen ingrijpende gevolgen op het gebied van administratie, automatisering en financieel beleid en beheer.

Gelijktijdig met de lobbyactiviteiten bereidt de VNG zich samen met andere overheden en de Belastingdienst al voor op de implementatie. Een van de resultaten daarvan is de Handreiking invoering vennootschapsbelasting overheden.



Dinsdag 14 april 2015 ··· Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Voorpagina [NU.nl](#) > [Algemeen](#) > [Politiek](#)

Net binnen

Meest gelezen

Algemeen

Binnenland

Buitenland

Politiek

Economie

Geld

Ondernemen

Beurs

Belastingaangifte

Sport

Voetbal

Scorebord

Wielrennen

Formule 1

Meer sport

Tech

Internet

Mobiel

Gadgets

Games

Entertainment



Foto: ANP

Gemeenten willen meer eigen belasting kunnen heffen

Gepubliceerd: 19 januari 2014 10:44
Laatste update: 23 januari 2014 10:29



De gemeenten willen meer eigen belastingen kunnen heffen, zeker nu ze meer taken rondom de zorg en werkbegeleiding krijgen toebedeeld vanuit de overheid.

Dit zegt Annemarie Jorritsma, voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in een [interview](#) met NU.nl.

"Het sociale domein ligt zo dicht bij de burger, de mensen merken straks rechtstreeks wat de gemeente wel of niet doet."

Randvoorwaarden

Met de verkiezingen voor het Europees Parlement (EP) op 22 mei 2014 in zicht én met het oog op de toekomstige betrekkingen met de Nederlandse afvaardiging in het Europees Parlement organiseerde de VNG op 10 april 2014 in Den Haag een Europees debat. Burgemeesters en wethouders spraken met elkaar over arbeidsmigratie, klimaatveranderingen/duurzaamheid, de economische crises en het 'Europa van de regio'. De deelnemers aan het debat deden een klemmend beroep op de kandidaten voor het Europees Parlement om zich met de randvoorwaarden van wetgeving bezig te houden in plaats van de details. Ook werd aandacht gevraagd voor de uitvoering van de EU wetgeving en de handhaving ervan.

Luchtkwaliteit

In december 2013 presenteerde de Europese Commissie (EC) een voorstel over nationale plafonds voor emissies van luchtverontreinigende stoffen. Voor gemeenten belangrijk omdat dit helpt de lokale concentraties te verlagen. Cor Lamers, rapporteur voor het Comité van de Regio's, schreef een breed gedragen advies dat ook door de EC positief werd ontvangen. Het advies was gebaseerd op het VNG-IPO-standpunt, opgesteld met inbreng vanuit de G4 en G32.

EU urban agenda

Het Comité van de Regio's, de spreekbuis van gemeenten en regio's in de EU, heeft in juni 2014 onder leiding van Bas Verkerk, burgemeester van Delft, een advies uitgebracht onder de titel: 'Op weg naar een geïntegreerde stedelijke agenda voor de EU'. In het advies wordt opgeroepen om bij het opstellen van EU-beleid en -regelgeving meer oog te hebben voor de belangen van steden en stedelijke gebieden, de financiële middelen meer te richten op stedelijke behoeften en steden en hun vertegenwoordigers beter te betrekken bij het opstellen van nieuw beleid en regelgeving. Het advies van Verkerk vormde de basis voor een consultatie van de Europese Commissie over de Europese stedelijke agenda in de zomer van 2014. De VNG heeft samen met de G4 en G32 een aanvullende reactie ingediend: steden en stedelijke regio's zijn van groot belang voor de EU, reden waarom in EU-beleid en -regelgeving meer aandacht voor steden moet komen.



Mensenrechtenverdragen

Steeds meer gemeenten nemen mensenrechten op in hun lokale beleid. Op 10 oktober hield de VNG met het College voor de Rechten van de Mens, Amnesty International en de gemeente Utrecht de vierde inspiratiebijeenkomst over mensenrechten op lokaal niveau. De bijeenkomst legde nadruk op de redenen waarom gemeenten kiezen voor expliciete referentie aan mensenrechten in hun gemeentelijk beleid: mensenrechten kunnen een meetlatfunctie hebben in tijden van bezuinigingen; wat wil je als gemeente minimaal overeind houden? Het opnemen van mensenrechten in je beleid is een manier om je als gemeente te profileren. Door de decentralisaties kunnen immers ongelijkheden in dienstverlening tussen gemeenten ontstaan: lokaal maatwerk is feitelijk gewenste ongelijkheid omdat het recht doet aan de unieke, lokale situatie. Mensenrechten kunnen ook als een juridisch instrument worden gebruikt om nationaal beleid aan de orde te stellen en er eventueel van af te wijken. Volgens onderzoek van het University College Roosevelt over de meerwaarde van mensenrechtensteden, is het aantal steden dat (een gedeelte van) het beleid baseert op internationale verdragen inzake mensenrechten het afgelopen decennium significant toegenomen.

VNG-producten en -diensten

De VNG ontwikkelt vele producten en diensten ter ondersteuning van gemeenten. Hieronder een kleine bloemlezing.

- De **Informatiebeveiligingsdienst** voor gemeenten (IBD) ondersteunt gemeenten bij het voorkomen en verhelpen van informatiegerelateerde veiligheidsincidenten. De IBD zorgt voor agendering van het thema informatieveiligheid en biedt concrete ondersteuning aan gemeentelijke ICT-verantwoordelijken bij incident-preventie, -detectie en -coördinatie. Met de IBD worden gemeenten ondersteund bij het borgen van informatiebeveiliging en bij het voorkomen en/of oplossen van incidenten.
- **Juridische kwaliteitszorg modelverordeningen.** Onder coördinatie van de wetgevingsjurist werkten juristen het afgelopen jaar aan het vernieuwen van een aantal modelverordeningen. Zo zijn bijvoorbeeld het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad, de verordening op de commissies in de gemeenteraad en de Algemene Plaatselijke Verordening grondig vernieuwd en geactualiseerd. Tevens heeft met name de wetgevingsjurist een belangrijke bijdrage geleverd aan het ontwerpen van modelverordeningen ten behoeve van de decentralisaties in onder andere de Jeugdzorg. Dit heeft tot vele adviezen en concrete producten voor gemeenten geleid.
- **VNG EU subsidiewijzer.** De Europese Subsidiewijzer geeft een overzicht van de Europese fondsen waar gemeenten voor in aanmerking komen in de financieringsperiode 2014-2020. De subsidiewijzer is breed verspreid, ook tijdens de jaarlijkse EU-ambtenarennetwerkbijeenkomst in september.
- Nadat in 2013 al de handreiking 'Van Contact naar Contract' verscheen over de bijzondere positie van gemeenten bij het tot stand komen van contracten, is in 2014 de handreiking **Contractbeheer en contractmanagement** opgesteld. De handreiking biedt ondersteuning bij het behalen van de operationele en gemeentelijke doelstellingen die de contracten beogen.
- **Juridische dienstverlening aan gemeenten.** In 2014 zijn circa 1500 individuele juridische adviezen aan gemeenten verstrekt op het gebied van o.a. de Gemeentewet, de Wet openbaarheid van bestuur, de Algemene wet bestuursrecht, verordeningen, overheidsaansprakelijkheid, contracteren, samenwerken en aanbesteden. Deze adviezen hebben geleid tot een directe bijdrage aan het verbeteren van de juridische kwaliteit bij gemeenten.

• **Samenvatting cijfers 2014 van de fora.**

Gemiddeld aantal bezoekers op alle fora samen per maand	18659
Gemiddeld aantal berichten op alle fora samen per maand	1652
Totaal aantal deelnemers op alle fora op 31/12/2014	14229

- **Communicatieplatform gemeenten.** In 2014 heeft de VNG een communicatieplatform voor gemeenten en een 3dToolbox ingericht waardoor communicatieprofessionals bij gemeenten makkelijk kennis kunnen delen. Op het platform zijn inmiddels meer dan 2000 professionals aangesloten.
- **Platform Ambtelijke Fusie.** In een samenwerking tussen SeinstravandeLaar, VGS en de VNG / Slim Samenwerken is het Platform Ambtelijke Fusie tot stand gekomen. Verschillende zelfstandige gemeenten maken samen gebruik van één krachtig ambtelijk apparaat. Het landelijk kennisplatform Ambtelijkfusie.nl is een online community met als doel het delen van de aanwezige kennis en ervaring op het gebied van ambtelijke fusie.

Kengetallen Vraagbaakfunctie

In 2014 zijn er 29.029 geregistreerde vragen van leden door de VNG beantwoord. 97% van deze vragen is binnen de afgesproken termijn van vijf werkdagen afgehandeld. De gemeenten Haarlemmermeer, Breda, Tilburg, Den Bosch en Amsterdam stelden de meeste vragen. 74% van de vragen werd gesteld via e-mail en 26% per telefoon. Het aantal geregistreerde vragen is in 2014 ten opzichte van 2013 met 7% gestegen. Van 27.105 in 2013 naar 29.029 vragen in 2014. Een belangrijke verklaring zijn de vragen rondom de decentralisaties.

Top 5 onderwerpen 2014

Onderwerp	aantal
Wmo	1.373
Politieke ambtsdragers	1.110
Arbeidsvoorwaarden overig	974
Transitie Wmo	809
Transitie Jeugd	808
Gemeentewet	589

Cijfers 2014 chatsessies

Onderwerp	aantal
Aantal chatsessies in 2014	11
Gemiddeld aantal bezoekers bij een chatsessie	16,91
Gemiddeld aantal vragen gesteld in chatsessie	24,82

Voorbeelden van onderwerpen van chatsessies in 2014

- ECWGO: Installatie raad na verkiezingen
- ECWGO: Verlof tijdens ziekte
- ECSD / ECFE: Inkoop jeugd
- ECSD / ECFE: PGB trekkingsrecht

Waar staat je gemeente?

De website Waarstaatje-gemeente.nl, ontwikkeld door KING, biedt inzicht in prestaties van gemeenten op verschillende maatschappelijke terreinen. Deze zijn gebaseerd op oordelen van burgers, ondernemers, cijfers en statistieken over gemeenten, verklaringsmodellen en maatschappelijke effectindicatoren. De cijfers zijn ingedeeld naar onder meer de volgende maatschappelijke thema's: Veiligheid, Woon- en leefklimaat, Gezondheid,

Welzijn en zorg, Arbeidsparticipatie en werkgelegenheid, Lokale economie, Directe dienstverlening en de Relatie tussen burgers en bestuur. Gemeenten kunnen eigen cijfers vergelijken met die van andere gemeenten en ten opzichte van het eigen verleden.

THEMA'S INSTRUMENTEN MONITORS OVER DEZE SITE

WAARSTAATJEGEMEENTE.NL

Inloggen

Inzicht in de prestaties van uw gemeente

Op deze website vindt u informatie over uw gemeente vanuit acht thema's en vijf instrumenten. De thema's geven informatie die voor gemeenten en inwoners van belang zijn, zoals veiligheid en leefbaarheid, woon- en leefklimaat en dienstverlening. [Meer over deze site](#)

Uitgelicht: Gemeentelijke monitor sociaal domein

De gemeentelijke monitor sociaal domein wordt ontwikkeld als hulpmiddel voor gemeenten om inzicht te krijgen in de effecten die behaald worden in het sociaal domein. Bent u betrokken bij de realisatie van de aansluiting op de monitor binnen uw gemeente? [Meld u dan aan](#) om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen. Op www.visd.nl/beleidsinformatie vindt u meer informatie.

nieuws

Stapelingsmonitor

Ruim 200 gemeenten hebben tijdens het VNG Jaarcongres op 17 en 18 juni in Drechtsteden, georganiseerd door het Congres en Studiecentrum VNG, de Stapelingsmonitor uitgereikt gekregen. Met deze monitor hebben zij inzicht



in de sociale kwetsbaarheid van de huishoudens in hun gemeente. Deze informatie is van belang voor de decentralisaties die op gemeenten afkomen. Van 39 regelingen in het sociaal domein is gekeken hoeveel huishoudens hiervan gebruikmaken. Bijvoorbeeld Wmo, WIA, Ambulante jeugdzorg, AWBZ persoonlijke verzorging en bijzondere bijstand. Om de stapeling van regelingen binnen een huishouden goed inzichtelijk te maken, zijn de regelingen samengevoegd tot vijf groepen. De monitor maakt onderscheid in regelingen voor arbeidsparticipatie, inkomensondersteuning, onderwijs, welzijn en zorg en jeugdzorg. Bijvoorbeeld: in een huishouden speelt niet alleen een zorgvraag, maar is ook behoefte aan inkomensondersteuning. Daarnaast hebben kinderen in het huishouden een 'rugzakje' in het onderwijs. Dit huishouden maakt dus gebruik van regelingen in drie groepen. De samenloop van deze regelingen wordt zichtbaar in de monitor.

Operatie NUP

Operatie NUP ondersteunde gemeenten bij de uitvoering van de overheidsbrede implementatieagenda dienstverlening en e-Overheid (i-NUP). Door inzet van de voor dit programma doorontwikkelde implementatieaanpak zijn gemeenten ondersteund in het aansluiten op en in gebruik nemen van de NUP-bouwstenen, waaronder eHerkenning, Basisregistratiekoppeling BAG-WOZ, Webrichtlijnen en Mijn-Overheid Berichtenbox. Door collectieve ondersteuning konden er meer aansluitingen, langere kosten en een snellere doorlooptijd worden gerealiseerd dan dat gemeenten dat ieder afzonderlijk hadden moeten organiseren. Operatie NUP is in 2014 afgerond. De kennis die in dit programma is opgedaan wordt door KING bij vele andere projecten ingezet.

Project: 14+netnummer

Een van de kanalen die wordt ingezet voor een betere telefonische dienstverlening aan burgers en bedrijven is het gemakkelijk te onthouden 14+netnummer. Het 14+netnummer is het telefoonnummer dat bestaat uit het cijfer 14 plus het netnummer van de gemeente. Bijvoorbeeld 14 020 voor Amsterdam of 14 0172 voor Alphen aan den Rijn. Het 14+netnummer zorgt voor één telefonische ingang bij de gemeente. KING is in opdracht van VNG de beheerpartij voor het 14+netnummer. 14+netnummer is een van de bouwstenen uit het NUP en onderdeel van de implementatieagenda NUP (iNUP). Als resultaatverplichting was in de implementatieagenda opgenomen dat alle gemeenten vóór 1-1-2015 aangesloten zijn op het 14+netnummer. De inzet in 2014 was dat ten minste 80% van alle gemeenten voor het einde van het jaar aangesloten zou zijn op het 14+netnummer. Deze doelstelling is ruimschoots gehaald.

VNG International

Het werk van VNG International reikt over de Europese grenzen heen. VNG International richt zich op de versterking van het lokaal bestuur in ontwikkelingslanden en landen in transitie. Als organisatie voor internationale samenwerking maakt VNG International dankbaar gebruik van de uitgebreide kennis en ervaring van onze leden: het Nederlands lokaal bestuur. Een flink aantal Nederlandse gemeenten is actief betrokken in de projecten en programma's van VNG International. We lichten hier twee voorbeelden toe.

1. LGCP

Binnen het Local Government Capacity Programme (LGCP), gecoördineerd door VNG International, delen zo'n 30 Nederlandse gemeenten hun kennis en expertise met collega's in Benin, Nicaragua, Oeganda, Palestijnse Gebieden en Zuid-Afrika. In de Palestijnse Gebieden dragen bijvoorbeeld experts van Almere, Deventer en Zoetermeer bij aan de ontwikkeling van de totaal nieuwe stad Rawabi. Zij werken steeds in teams met Palestijnse experts. Thema's zijn: stadsontwikkeling, strategische planning en afvalbeheer.

In Zuid-Afrika werken Alphen aan den Rijn, Breda, Dordrecht, Rheden en Winterswijk aan de versterking van lokale economische ontwikkeling in 15 gemeenten, onder meer door ondersteuning bij stedelijke vernieuwing en integrale planning.

Het LGCP kende in 2014 een 'mid-term review'. Die gaf een positief oordeel over de relevantie en de effectiviteit van het programma. Uit de evaluatie blijkt dat het programma op een goede manier verschillende ondersteuningsmogelijkheden inzet en door zijn flexibiliteit goed aansluit bij de behoeften van de ontvangende (verenigingen van) gemeenten.

2 Advies bij de opvang van Syrische vluchtelingen in Jordanië

Op uitnodiging van minister Ploumen startte VNG International samen met de gemeente Amsterdam begin 2014 een project in en rond het enorme Al Zaa'tari kamp voor Syrische vluchtelingen in Jordanië. Het enorme aantal vluchtelingen vergt veel van de organisatie in het kamp, maar heeft ook grote gevolgen voor de omgeving. Het project steunt de VN Vluchtelingenorganisatie UNHCR en Jordanese gemeenten rond het kamp bij de ruimtelijke inpassing, bij het plannen en organiseren van basisvoorzieningen, en bij de lokale economische ontwikkeling. Het werk van VNG International en Amsterdam wordt bijzonder gewaardeerd. Dat kwam eind 2014 nadrukkelijk naar voren tijdens een bezoek aan Nederland van een delegatie met onder meer de Jordaanse ministers voor Binnenlandse Zaken en voor Lokaal Bestuur. Zij werden ontvangen door de ministers Koenders, Ploumen, Plasterk en Opstelten. VNG International kreeg het verzoek met een voorstel te komen voor voortzetting en uitbreiding van dit werk in de buurlanden van Syrië.



Diverse bijeenkomsten belicht

Van Juridische Tweedaagse tot regionale communicatiebijeenkomsten. Van bijeenkomsten over het thema Europa tot aan groot onderhoud Gemeentefonds. De VNG organiseerde in 2014 vele bijeenkomsten om visie te ontwikkelen, kennis te delen en te netwerken. Enkele bijeenkomsten belicht:

- **Slim samenwerken.** De Slim Samenwerken-dag op 5 februari 2014 en van daaruit de verdiepende regionale bijeenkomsten maakten de kanteling van de organisatie, via inhoud naar netwerksamenleving voelbaar en zichtbaar. Met maatschappelijke initiatieven en 'de verkiezingen' als richtinggevende thema's was de conclusie al snel: niet de organisatievraagstukken van (samenwerkende) gemeenten staan centraal, maar de ambities van mensen in hun leefwereld. De opgaven voor gemeenten vloeien daaruit voort. De uitdagingen liggen daar waar de leefwereld van mensen de systeemwereld van de gemeentelijke organisatie(s) ontmoet. Wouter Hart, auteur van het boek 'Verdraaide organisaties', nam de deelnemers mee in de veranderende wereld en liet hen kennismaken met nieuw denk- en handelingsrepertoire. Op de slotbijeenkomst Slim Samenwerken op 11 december 2014 bood de gemeente Oude IJsselstreek de deelnemers een kijkje in hun keuken. Het programma Slim samenwerken heeft zijn vervolg in het programma Lokale Democratie in Beweging en in Intergemeentelijke Samenwerking.
- **Juridische Tweedaagse.** De clusters SAR en Overheidsprivaatrecht & Aanbesteden organiseerden in 2014 voor de vijfde keer de Juridische Tweedaagse. Met meer dan 500 bezoekers uit gemeenten werd gedurende twee dagen een belangrijke bijdrage geleverd aan juridische kwaliteitszorg, verbreding van netwerken en uitwisseling van kennis.
- **Raad op Zaterdag.** Specifiek voor raadsleden zijn er in 2014 regionale bijeenkomsten op zaterdag georganiseerd. Op deze dagen werden diverse thema's behandeld, met een accent op de decentralisaties. De dagen zijn goed bezocht en zullen in 2015 worden gecontinueerd.



De wetenschapsfunctie

Gemeenten krijgen in toenemende mate te maken met complexe maatschappelijke vraagstukken waarin ze een stevige rol te vervullen hebben. Om dat weloverwogen en zelfbewust te kunnen doen, kan en moet inspiratie geput worden uit de opbrengsten die de wetenschap genereert. Tegelijk is het zinvol om de wetenschap zo scherp mogelijke vragen aan te reiken vanuit gemeentelijke situaties. Met de antwoorden komt kennis tot stand die direct toepasbaar is in de praktijk.

De VNG heeft in 2014 de wetenschapsfunctie op de agenda gezet. Onder deze functie vallen onder meer:

- De Thorbecke-leerstoel;
- het Curatorium;
- de VNG Denktank die belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van lokaal bestuur in kaart brengt.

De ambitie is verder een samenspel te organiseren met belangrijke adviesraden van het kabinet en het parlement zoals ROB, WRR, SCP, Rli en Platform31. Ook leggen we verbindingen met diverse onderzoeksbureaus zoals CPB, CBS, Coelo en SCP. Dit krijgt een Europese dimensie, waarbij samenwerking met de wetenschapsfunctionaris bij de CEMR voor de hand ligt. Vanzelfsprekend wordt een koppeling gelegd met de huidige beleidsterreinen om wetenschap, beleid en praktijk elkaar te laten beïnvloeden.

Thorbecke-leerstoel

Op 1 maart 2014 werd Job Cohen benoemd tot bijzonder hoogleraar van de Thorbecke-leerstoel, gevestigd aan de Leidse Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Cohen volgde Hans Engels op die de leerstoel sinds 2002 bekleedde.

De Stichting prof.mr. J.R. Thorbecke-leerstoel is in 1988 opgericht ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de VNG. De leeropdracht betreft de leer van de gemeente als bestuurlijk, politiek en juridisch systeem. Deze opdracht is nu uitgebreid naar de provincie, waarmee het centrale thema is verbreed naar lokaal en middenbestuur.

Tijdens zijn oratie 'De vierde D' hield Cohen een pleidooi om de lokale democratie (gemeente en provincie) te versterken door middel van een burgerforum. Er wordt al in verschillende gemeenten geëxperimenteerd met wat in de wandelgangen de G1000 wordt genoemd. Het zijn bijeenkomsten waarin een grote groep burgers vragen met betrekking tot de lokale samenleving formuleert en met elkaar van een richtinggevend antwoord voorziet. Het is vervolgens aan het provinciaal en gemeentelijk bestuur om die antwoorden in beleid om te zetten. Essentieel kenmerk van dit burgerforum is dat de deelnemers via loting worden aangewezen en niet via verkiezingen. Loting garandeert dat alle lagen van de bevolking zijn vertegenwoordigd, aldus Cohen.





Zo kan de afstand tussen burger en bestuur worden verkleind en het vertrouwen in de democratie, de vierde D, worden hersteld. Cohen zal in de context van de Thorbecke leerstoel deze vorm van burgerparticipatie in onze democratie nader onderzoeken.

Het Curatorium

Het Curatorium brengt wetenschap en lokaal bestuur samen door op een hoger abstractieniveau meerjarig te kijken naar vraagstukken die zich lokaal en regionaal voordoen. Voorzitter van het Curatorium is prof. dr. Job Cohen. Het Curatorium is door de VNG ingesteld. Een onderdeel van het Curatorium is de VNG Denktank. De Denktank onderzoekt een actueel thema hand in hand met wetenschap, praktijk en beleidsmakers op alle niveaus in de samenleving. De uitkomsten van dit onderzoek worden gepubliceerd als Jaarbericht.

De VNG Denktank, het Jaarbericht 2014

De commissie Jaarbericht wisselt jaarlijks van samenstelling en is verantwoordelijk voor het daadwerkelijke onderzoek en de rapportage op het thema dat het Curatorium heeft vastgesteld. Afhankelijk van dit thema wordt een universiteit of kennisinstituut aangezocht om het onderzoek te ondersteunen. In 2014 stond de commissie onder leiding van Jan van Zanen, burgemeester van Utrecht. Het onderzoek werd dit jaar in samenwerking met het Verwey-Jonker Instituut uitgevoerd.



Het onderzoeksthema was dit jaar: 'lokale kwaliteiten'. Het op 17 november gepubliceerde Jaarbericht 2014 is getiteld: 'Gewoon, dichtbij – Gedeelde verantwoordelijkheid voor lokale kwaliteiten'.

De commissie hield een enquête onder burgers en raadsleden over wat zij verstaan onder kwaliteit van de lokale samenleving. Daarnaast organiseerde de commissie in Boekel, Heerenveen, Rotterdam, Bronckhorst en Haarlemmermeer kwaliteitsfora om te kijken hoe je het

gesprek kunt vormgeven over lokale kwaliteiten.



De enquête wees uit wat volgens inwoners de belangrijkste aspecten van 'lokale kwaliteit' zijn: geen criminaliteit, een goed en snel bereikbaar ziekenhuis en thuiszorg die aansluit op de vraag van de cliënt. Ook goede onderwijsmogelijkheden, weinig zwerfafval en schone lucht werden genoemd. Bij sommige onderwerpen zien inwoners zichzelf (mede) verantwoordelijk, maar er wordt ook vaak nadrukkelijk gekeken naar de gemeente terwijl die er vaak niet verantwoordelijk voor is. De commissie concludeert dat veel publieke taken anoniem, procedureel en te ver weg van mensen zijn georganiseerd en dat er daardoor een grote afstand bestaat tussen zorgen/geluk van mensen en het beleid.

In de kwaliteitsfora in de vijf gemeenten kwam naar voren dat er nieuwe vormen van dialoog tussen inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente nodig zijn.



De commissie Jaarbericht doet de aanbeveling dat gemeenten op alle terreinen die de lokale kwaliteiten aangaan de mogelijkheden krijgen om die kwaliteiten daadwerkelijk te beïnvloeden. Lokale kwaliteiten vragen om lokale sturingsmogelijkheden, aldus de commissie. Gemeenten moeten ruimte hebben voor breed, geïntegreerd lokaal beleid, waarin gedeelde verantwoordelijkheid kan worden gerealiseerd. Dat geeft inwoners energie om ook zelf verantwoordelijkheid te nemen en hun bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de lokale samenleving.



HOOFDSTUK 5

De Vereniging

Het belang van een krachtige lokale overheid is nog nooit zo groot geweest; door de decentralisaties krijgen gemeenten zwaardere verantwoordelijkheden in complexe zaken. Er is meer dan ooit behoefte aan een goede vertegenwoordiging van gemeenten in de Vereniging, versterking van de diverse netwerken en een solide ondersteuning vanuit het VNG-bureau. Daarom werd 2014 ook voor de VNG zelf het jaar van de vernieuwing.

Versterking governance

Door de verkiezingen op 19 maart kwamen er binnen de bestuurlijke organisatie 228 vacatures vacant. Leden konden zich kandidaat stellen voor de negen vaste commissies en het College voor Arbeidszaken. Alleen bestuursvoorzitter Annemarie Jorritsma behield haar doorlopende benoemingstermijn vanwege de continuïteit en daarmee de kwaliteit voor de Vereniging.

De selectiecommissie onder leiding van Peter Noordanus boog zich over 650 serieuze kandidaten. Mannen en vrouwen die in hun eigen gemeente werken als burgemeester, wethouder, raadslid, griffier of secretaris en op hun eigen beleidsterrein van de hoed en de rand weten. Het belangrijkste selectie criterium was kwaliteit. En kwaliteit bleek door het hele land aanwezig te zijn in grote én kleine gemeentebesturen.

Vanzelfsprekend is er ook gekeken naar representativiteit. Dat leidde ertoe, dat op basis van de uitslagen van de verkiezingen, bijzondere aandacht aan representatie van lokale partijen in de governancestructuur van de VNG is besteed. Onder leiding van Marco Pastors heeft de 'scoutingscommissie lokale partijen' goed werk verricht. Deze commissie speurde door het hele land naar nieuw lokaal



Jantine Kriens: 'De VNG startte ooit om de krachten te bundelen waar afzonderlijke gemeenten over onvoldoende expertise of inkoopkracht beschikten. Naarmate de samenleving ingewikkelder werd, nam de Haagse beleidsdrukke toe. Dit leidde enerzijds tot de wens om meer lokale bestuurskracht te realiseren en anderzijds tot een steeds sterkere nadruk op Haagse belangenbehartiging.

Met steeds meer nieuwe taken waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn is de weg ingezet naar minder Haagse regelgeving en meer lokale bestuurskracht, bouwend op burgerkracht. Daarbij zijn verschillen tussen gemeenten niet langer problematisch maar een logisch gevolg van de beleidsvrijheid. Tegelijkertijd zal op inhoud het gedeelde belang weer groter worden.

Met de ontwikkeling naar een brede dienstverlenende overheidslaag neemt het belang van de gemeentelijke uitvoering nog meer toe. De activiteiten van de VNG en daarmee van het VNG-bureau moeten er direct of indirect op zijn gericht om de uitvoeringskracht te versterken. Dat kan door de lokale uitvoeringspraktijk naar het Haagse te brengen in plaats van andersom. En door meer activiteiten te verrichten die direct verbonden zijn aan de ondersteuning van deze uitvoering.

Mijn overtuiging is dat waar de samenleving met grote snelheid verandert, de gemeenten en daarmee de VNG niet kunnen achterblijven. Ons bestaansrecht hangt daarvan af. Het VNG-bureau moet zich continu aanpassen aan de omgeving en aan de ontwikkelingen bij gemeenten.'



talent. Onder de 228 benoemde bestuursleden en commissieleden zijn 41 mensen afkomstig uit lokale partijen; bijna een verdubbeling ten opzichte van 2010. Zij vormen hierdoor nu de komende vier jaar de grootste 'partij' binnen de bestuurlijke organisatie van de VNG.

Om de governancestructuur verder te versterken is een bestuurdersapp geïntroduceerd. Via dit besloten netwerk kunnen commissieleden informatie uitwisselen met burgemeesters, wethouders, secretarissen, raadsleden en griffiers. Ook kan iedere commissie via de app meningen polsen en voorstellen toetsen bij de leden.

Daarnaast wordt gekeken naar het versterken van de positie van raadsleden en griffiers binnen de governancestructuur van de VNG, vanzelfsprekend in nauwe samenspraak met de beroepsverenigingen.

VNG Gemeten

VNG Gemeten is het tweejaarlijks online onderzoek van de VNG. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het onafhankelijke onderzoeksbureau Gfk. Aan burgemeesters, wethouders, raadsleden, griffiers, gemeentesecretarissen en ambtenaren wordt gevraagd hoe zij denken over de prestaties van de VNG. Wat verwachten leden van de Vereniging? Welke factoren beïnvloeden het meest direct hun oordeel over de VNG?

Uit VNG Gemeten (najaar 2014) blijkt dat de leden de VNG waarderen als betrouwbare dienstverlener die een betekenisvolle bijdrage levert aan het lokale bestuur. Verbeteringen kunnen worden gevonden in samenwerking en slagvaardigheid. De algemene wens is dat de VNG meer trendsetzend wordt en een voortrekkersrol gaat innemen. Ook is er behoefte aan ondersteuning bij de verdere professionalisering van de gemeentelijke organisatie.

Nieuwe werkwijzen

Het onderzoek VNG Gemeten bood belangrijke handvatten om de eigen organisatie te versterken door nieuwe werkwijzen te ontwikkelen, zowel op de korte als de lange termijn. Via het traject 'Gemeenten op weg naar 2020' wordt samen met onze leden een nieuwe verenigingsstrategie voor de komende jaren bepaald. Door middel van cocreatie kunnen leden mede de agenda bepalen. Op die manier sluit de VNG direct aan bij projecten, ideeën en behoeften van leden.

De VNG streeft ernaar het lokaal bestuur als eerste overheid interdisciplinair te steunen. Binnen de Vereniging is gekozen voor versterking van de uitvoeringskracht in de samenwerkende bedrijven van de VNG: VNG-bureau, KING, Congres- en Studiecentrum VNG, VNG Verzekeringen en VNG International. We maken gebruik van elkaars kennis, producten, diensten en netwerken.

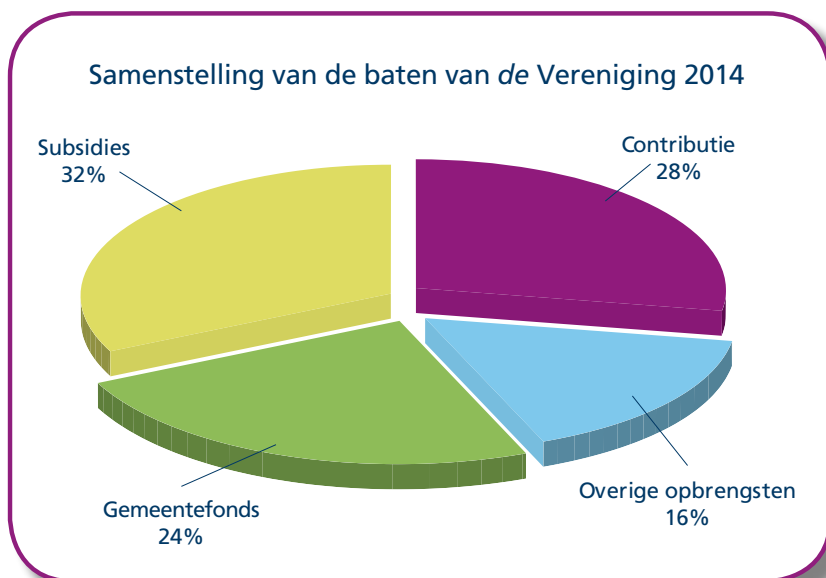
In 2014 is voortdurend hard gewerkt om de juiste randvoorwaarden te creëren voor gemeenten om hun nieuwe taken uit te kunnen voeren. De VNG is de collectieve belangenbehartiger van gemeenten en brengt lokaal naar Den Haag, niet andersom. We zorgen ook voor verbindingen tussen gemeenten zodat zij van elkaar kunnen leren op tal van beleidsterreinen zoals omschreven in dit jaarverslag.

Financiering van de VNG-activiteiten

De activiteiten die de VNG verricht voor gemeenten worden op verschillende wijzen gefinancierd:

1. Contributie
2. Gemeentefonds
3. Subsidies
4. Overige (onder meer dienstverlening aan derden, inkomsten uit de dochterbedrijven)

In 2014 was de verdeling tussen deze financieringsbronnen uitzonderlijk. Het Rijk stelde diverse subsidies beschikbaar voor een goede overheveling van taken op het sociale domein naar gemeenten. Daarnaast vond voor de financiering van een aantal specifieke taken een uitname uit het Gemeentefonds plaats.



De VNG ontving meer dan een kwart van haar totale inkomsten uit contributie. Van deze middelen financierde de VNG een aantal activiteiten voor alle gemeenten zoals de belangenbehartiging en de dienstverlening. Enkele voorbeelden hiervan zijn vraagafhandeling via het Informatiecentrum, voorbeeldverordeningen, handreikingen en andere publicaties.

Ook ontving de VNG in 2014 een grotere bijdrage uit het gemeentefonds om de financiering van collectieve voorzieningen, vooral op het sociale domein, te borgen. Hierdoor konden sommige taken collectief, op landelijk niveau, worden vormgegeven in plaats van door iedere gemeente afzonderlijk. Het betreft taken die van het Rijk zijn overgeheveld of waartoe de gemeenten een wettelijke verplichting kregen om deze vorm te geven, zoals een Kindertelefoon die anders zou worden opgeheven, of een doventolkvoorziening. Met de uitname kon ook een aantal activiteiten op het gebied van informatieveiligheid, NUP en VISD worden geborgd.

Voor verschillende projecten ontving de VNG subsidies van het Rijk. Deze waren bestemd voor de decentralisaties op het sociaal domein en overige projecten, zoals het Energieakkoord. Het aandeel

subsidies in de totale financiering van activiteiten van 2014 was atypisch.

De helft van alle uitgaven ging naar activiteiten die te maken hadden met de projecten die vanuit het Rijk en het gemeentefonds zijn gefinancierd. Denk aan geven van adviezen, voorlichting, organiseren van bijeenkomsten en doen van onderzoek. Daarnaast vormen de salarislasten een substantieel deel van de uitgaven.

De VNG stelt jaarlijks een door de accountant geaccordeerde financiële jaarrekening op. Deze is te vinden op onze website: www.vng.nl.

HOOFDSTUK 7

Vooruitblik 2015: verenigingsstrategie De Gemeente 2020

Veranderkundige Rotmans duidde de huidige maatschappelijke ontwikkelingen als volgt: 'We bevinden ons in een verandering van tijdperk in plaats van in een tijdperk van verandering.'

Om als zelfbewuste en krachtige lokale overheid te kunnen optreden is een visie nodig. Een visie op de rol van gemeenten in een horizontale samenleving waar het initiatief bij inwoners lijkt te liggen. Op de rol van gemeenten rondom thema's zoals energie, economische ontwikkeling en sociale veiligheid. En een visie op lokale democratie en legitimering en op een term als maatschappelijke meerwaarde. Zonder gemeenschappelijke visie op De Gemeente 2020 blijven we als gemeenten volgend. Terwijl de vraag zou moeten zijn: hoe kunnen we als gemeenten de rol van eerste overheid waarmaken, richting inwoners, samenwerkingspartijen en andere overheidslagen, die ons daarin kunnen faciliteren.

'Het is veel interessanter om de vraag te stellen: hoe ziet de burger onze gemeente in 2020. Wat verwacht men van ons?'

In 2015 worden regionale bijeenkomsten georganiseerd om als gemeenten samen de visie vorm te geven. Relevant daarbij zijn de vragen:



foto's Serge Ligtenberg



'Ik denk dat samenwerking het woord voor de toekomst zal zijn'

- Wat willen we als collectief van gemeenten in VNG-verband verder vorm geven?
- Hoe organiseren we dat in termen van een transparante governance?
- Hoe financieren we dat?
- Welke spelregels gelden daarvoor?

Het resultaat is de verenigingsstrategie, die de kapstok zal zijn voor de activiteiten van de VNG voor de komende jaren.

'Voor 2020 verwacht ik en heb ik de hoop dat we met elkaar als gemeenten sterke regio's organiseren'



